

Zaujímavosti zo zahraničnej literatúry

Pokroky v klinickej onkológii 2015: Výročná správa Americkej spoločnosti klinickej onkológie o pokrokoch proti nádorovým ochoreniam

Clinical Cancer Advances 2015: Annual Report on Progress Against Cancer From the American Society of Clinical Oncology Masters GA, Krilov L, Bailey HH, et al. J Clin Oncol. 2015 Jan 20. Epub ahead of print

Onkológia (Bratisl.), 2015; roč. 10(1): 62

Správa od prezidenta ASCO

Pred desiatimi rokmi Americká spoločnosť klinickej onkológie (ASCO) prvýkrát oznámila najväčšie pokroky vo výskume nádorových ochorení v inauguračnom vydaní Pokrokov v klinickej onkológii. Pri pohľade späť na desaťročie správ je vzrušujúce vidieť, aké transformačné tie roky boli. Pokroky v klinickej onkológii zdokumentovali úsvit precíznej protinádorovej medicíny, príchod nových účinných stratégií prevencie nádorových ochorení, zásadné zlepšenia v oblasti manažmentu nežiaducich účinkov a mnoho ďalších dôležitých pokrokov. Aj keď všetky výskumné úspechy vo výročnej správe sú dôležité, často sa zdá, že jeden sa týči nad ostatnými, či už pre jeho obrovský vplyv na starostlivosť o pacienta, jeho priekopníctvo vo vede, alebo jeho prierezový význam. A tak pri vstupe Pokrokov v klinickej onkológii do ich druhého desaťročia zdôrazňujeme tohtoročný mimoriadny úspech novým označením: ASCO Pokrok roka. Je ním transformácia liečby chronickej lymfocytovej leukémie (CLL). CLL je najčastejšia forma leukémie u dospelých a postihuje zvlášť starších. Napriek tomu, až do minulého roka, veľa starších pacientov bolo bez možnosti liečby, pretože existujúce lieky spôsobovali závažné, aj život ohrozujúce, nežiaduce účinky u tých, ktorí boli slabí alebo mali iné veľké zdravotné problémy. Rok 2014 priniesol úžasné nové možnosti liečby zavedením štyroch nových liekov, ktoré sú jednak vysokoefektívne, a jednak bezproblémovšie pre pacientov. Vyplnili medzeru v liečbe novodiagnostikovanej alebo rezistentnej choroby a urobili liečbu a remisie možnými pre viac pacientov ako kedykoľvek predtým. Tento pokrok hovorí aj o význame hodnoty v onkologickej starostlivosti. Hodnota je dôležitým bodom záujmu ASCO, pretože klinický prínos, toxicity a náklady musia byť všetky zapracované do zdieľaného rozhodovania na určenie najlepších možností liečby pre pacientov. ASCO pracuje na vývoji nástroja, ktorý pomôže pacientom hodnotiť nové možnosti liečby, ako sú tie, ktoré sú zdôraznené v tejto správe. Ďalšou veľkou zmenou tohtoročnej správy je, že pokroky v klinickom výskume sú usporiadané skôr tematicky než podľa oblasti ochorení. A v každej tematickej sekcii správa nielen upozorňuje na nedávny pokrok, ale identifikuje aj nové trendy. Pokroky v klinickej onkoló-

gii naďalej kladú dôraz na jedinečnú a zásadnú úlohu federálne financovaného výskumu nádorových ochorení. V tohtoročnej správe bola takmer tretina uvedených štúdií podporená federálnymi financiami. Jedna z nich zistila jedno z najväčších predĺžení prežitia pozorované u mužov s pokročilým karcinómom prostaty. Iná našla jednoduchý, cenovo dostupný nový spôsob, ako zachovať plodnosť u žien s včasným štádiom karcinómu prsníka, a iné pomohli poskytnúť nové terapie pre ťažko liečiteľné ochorenia, ako sú napríklad nádory mozgu. Počas viac ako 40 rokov, Národný onkologický ústav financoval mnoho ďalších klinických štúdií, ako sú tieto, ktoré dali odpovede na zásadné otázky týkajúce sa starostlivosti o nádorové ochorenia, ktoré by inak boli ignorované. Napriek týmto úspechom federálne investície do výskumu počas posledných 10 rokov stagnujú, následkom je 23 % zníženie kúpnej sily pre Národné ústavy zdravia. V praxi to znamená, že nádejný výskum nebude krytý, nové štúdie sa zredukujú, menej pacientov bude mať možnosť zúčastniť sa v štúdiách, a budúcich zmysluplných pokrokov môže byť málo a ojedinelých – ak náš národ neobnoví svoje odhodlanie bojovať s nádorovými ochoreniami. Pokroky v oblasti zdravotníckych informačných technológií (IT) vrátane projektov, ako je ASCO CancerLinQ, môžu prekonať niektoré z problémov. Tieto technológie nám umožnia zbierať údaje a učiť sa z každého pacienta, a v konečnom dôsledku pomôžu, aby klinické štúdie boli rýchlejšie a rozumnejšie. Ale nemôžeme počítať so zdravotníckymi IT samotnými. Rovnako ako pri každom významnom výročí musíme myslieť na to, že dejiny nás budú súdiť podľa našich úspechov. Pokroky v klinickej onkológii dokumentujú desaťročie dôležitých pokrokov vo výskume, s ich budovaním na pokrokoch v priebehu času. Teraz je čas na zvýšenie investícií nášho národa, aby sme zaručili, že môžeme stavať na týchto pokrokoch aj do budúcnosti.

Peter Paul Yu, MD, FACP, FASCO

President, American Society of Clinical Oncology

Komentár

Správa prezidenta ASCO, okrem zmienky o úspechoch, už tradične dôrazne vyzýva aj na zvýšenie investícií do klinického výskumu nádorových ochorení (1). Zdá sa, že tento rok úspešne.

Prezident Obama vo svojom výročnom prejave *State of the Union*, dňa 19. 1. 2015 zdôvodnil a oznámil investície do precíznej medicíny (synonymum personalizovanej medicíny) a získal „standing ovation“ (2). USA budú masívne investovať do výskumu v tomto smere a prezident zo svojho rozpočtu na rok 2016 osobne prispíše sumou 215 miliónov USD (3). Iba na okraj a predstavu, o aké sumy ide – ASCO navrhuje ročný rozpočet pre NCI vo výške 5,26 miliardy USD (1). Ale vráťme sa k pokrokom – okrem už spomenutých kľúčových pokrokov v liečbe CLL, ASCO vyzdvihlo pokroky v prevencii pri karcinóme prsníka a v skríningu (LD-CT) pri karcinóme pľúc. Medzi pokroky v liečbe boli zaradené možnosti kombinovaných liečebných postupov pri glióme, pridanie chemoterapie k štandardnej hormonálnej liečbe pri karcinóme prostaty, lieky prinášajúce nádej na prekonanie rezistencie pri liečbe EGFR mutačne pozitívneho nemalobunkového karcinómu pľúc (NSCLC) a druholíniové lieky pre ALK-pozitívny NSCLC po zlyhaní krizotinibu, FDA schválenie liečby pre pokročilý karcinóm žalúdka rezistentný na chemoterapiu, nové možnosti imunoterapie pri malígnom melanóme, sľubné výsledky imunoterapie pri NSCLC, atď. ASCO zmieňuje celý rad pokrokov na vyše 22 stranách v *Journal of Clinical Oncology*. Ako vždy, článok je dostupný pre všetkých záujemcov na internetovej stránke (1).

Literatúra

1. Masters GA, Krilov L, Bailey HH, et al. Clinical Cancer Advances 2015: Annual Report on Progress Against Cancer From the American Society of Clinical Oncology. J Clin Oncol. 2015 Jan 20. Epub ahead of print. Available from: <<http://jco.asco-pubs.org/cgi/doi/10.1200/JCO.2014.59.9746>>. (cit. 29.01.2015)
2. President Obama's 2015 State of the Union Address. Available from: <<http://www.whitehouse.gov/sotu>>.
3. The White House Office of the Press Secretary. FACT SHEET: President Obama's Precision Medicine Initiative. Available from: <<http://www.whitehouse.gov/the-press-office/2015/01/30/fact-sheet-president-obama-s-precision-medicine-initiative>>.

Doc. MUDr. Peter Beržinec, CSc.

Onkologické oddelenie
Špecializovaná nemocnica
sv. Svorada Zobor
Kláštorská 134, 949 88 Nitra
berzinec@snzobor.sk

